

บันทึก

เรื่อง การตีความประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖
พระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ และ
พระราชบัญญัติเรื่องรื้อถอนทุกซ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ด่วนมาก ที่ สร ๐๒๐๓/๒๒๗๖๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๗ ความว่า กรุงเทพมหานคร
ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๕
ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.
๒๕๑๖ พระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ และพระราชบัญญัติเรื่องรื้อถอน
ทุกซ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีข้อเท็จจริงว่า นายกเทศมนตรีเทศบาลนครหลวงโดยมติของ
คณะกรรมการพนักงานเทศบาล (ก.ท.) ได้มีคำสั่งลงโทษปลดพนักงานเทศบาลสามัญชั้นโทออก
จากงานตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๑๕ เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่
ตามมาตรา ๗๓ (๓) แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ ผู้ถูกลงโทษ
ยื่นเรื่องรื้อถอนต่อคณะกรรมการเรื่องรื้อถอนทุกซ์ โดยอ้างว่าถูกปลดออกโดยไม่เป็นธรรมเพราะไม่มี
การตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล
พ.ศ. ๒๕๐๖ คณะกรรมการเรื่องรื้อถอนทุกซ์วินิจฉัยว่า การที่ ก.ท.มีมติให้ลงโทษปลดผู้ร้องทุกซ์
ออกจากงานโดยมิได้ตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้นเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ ก.ท. ว่า
ด้วยการสอบสวน และการที่ ก.ท.มอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการวิสามัญพิจารณาเกี่ยวกับการสั่ง
ให้พนักงานเทศบาลออกจากงานและพิจารณาวินัยพนักงานเทศบาลมีอำนาจพิจารณาสั่งลงโทษ
แทน ก.ท.ได้ทุกกรณีนั้นเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้นคำสั่งลงโทษนี้จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ
ด้วยกฎหมาย ควรให้ผู้ร้องทุกซ์กลับเข้าทำงาน นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีบัญชาให้
กระทรวงมหาดไทยดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย กรุงเทพมหานครเห็นว่ามีปัญหาข้อ
กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการให้ผู้ร้องทุกซ์กลับเข้าทำงานตามบัญชาของนายกรัฐมนตรี ดังนี้

๑. ตามข้อเท็จจริงนั้น ผู้ถูกลงโทษหมดสภาพการเป็นพนักงานเทศบาลแล้ว
ตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๑๕ ดังนั้นผู้ถูกลงโทษจึงมิใช่เป็นพนักงานเทศบาลที่โอนมาเป็น
ข้าราชการกรุงเทพมหานครตามข้อ ๒๖ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๕ ลงวันที่ ๑๓
ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ กรุงเทพมหานครจะมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษรายนี้กลับเข้ารับ
ราชการเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครได้หรือไม่ และจะใช้กฎหมายใดมาบังคับแก่กรณีดังกล่าว

๒. ตามที่นายกรัฐมนตรีมีบัญชาให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการให้ถูกต้องตาม
กฎหมาย หมายถึงว่ามีบัญชาให้ ก.ท.ดำเนินการเรื่องนี้ให้ถูกต้องตามพระราชกฤษฎีการะเบียบ
พนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ ใช่หรือไม่ และถ้าหมายความว่าให้ ก.ท.เป็นผู้ดำเนินการ ก.ท. จะ

มีอำนาจสั่งการให้กรุงเทพมหานครออกคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษรายนี้กลับเข้ารับราชการหรือไม่ และจะใช้กฎหมายใดมาดำเนินการแก้กรณีดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. ตามปัญหาข้อ ๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้เคยวินิจฉัยไว้แล้ว^๑ ว่า พนักงานเทศบาลที่ถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกก่อนที่จะมีการโอนไปดังกล่าว ย่อมพ้นสภาพการเป็นพนักงานเทศบาลไปแล้ว จึงไม่โอนมาตามข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง^๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เพราะได้ถูกออกไปก่อนแล้ว แต่สิทธิในการเคยเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครได้โอนมาเสมือนเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครตามข้อ ๒๕^๓ แต่โดยที่ปรากฏว่าพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ ไม่มีบทบัญญัติที่จะใช้บังคับถึงกรณีพนักงานเทศบาลที่ถูกสั่งไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกไปก่อนแล้ว การดำเนินกิจการซึ่งเป็นเรื่องค้างระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการพนักงานเทศบาล (ก.ท.) จึงเป็นกรณีที่ต้องพิจารณาโดยอาศัยหลักตามมาตรา ๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ให้อาศัยเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งมาใช้บังคับ และกฎหมายที่ใกล้เคียงในกรณีนี้ได้แก่มาตรา ๑๔^๔ ประกอบกับมาตรา ๕^๕

^๑ ตามหนังสือถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ สร.๐๘๐๑/๔๗๔๗ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๑๗

^๒ ข้อ ๒๖ ให้โอนบรรดาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เทศบาลนครหลวง สุขาภิบาลในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรีไปเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ ข้อ ๒๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ งบประมาณของนครหลวงกรุงเทพธนบุรี องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เทศบาลนครหลวง สุขาภิบาลต่าง ๆ ในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ไปเป็นของกรุงเทพมหานคร

^๔ มาตรา ๑๔ ข้าราชการกรุงเทพมหานครตามข้อ ๒๖ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ผู้ใดกระทำความผิดวินัยก่อนหรือภายหลังวันใช้บังคับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว ถ้ากรณีที่ยังค้างระหว่างสอบสวน ก็ให้ดำเนินการสอบสวนตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ แต่การพิจารณาและสั่งลงโทษให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ส่วนในกรณีที่มิได้สั่งให้ดำเนินการสอบสวนมาก่อน หรือดำเนินการสอบสวนพิจารณาไม่ถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

^๕ มาตรา ๕ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญและข้าราชการพลเรือนวิสามัญ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการกรุงเทพมหานครโดยอนุโลม เว้นแต่ในพระราชบัญญัตินี้จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

บรรดาคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ที่มีอยู่ในกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับอื่นใน หมายความว่าข้าราชการกรุงเทพมหานครด้วย เว้นแต่จะได้มีกฎหมายประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับอื่นใดบัญญัติไว้สำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะ

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ สำหรับกรณีที่ปัญหานี้ ถือได้ว่าเป็นกิจการอย่างหนึ่งที่กรุงเทพมหานครรับโอนมาจากเทศบาลนครหลวงตามข้อ ๒๕ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่ กรุงเทพมหานครจะต้องดำเนินการต่อไป เมื่อปรากฏว่าคำสั่งลงโทษปลดออกรายนี้ได้กระทำโดยมิได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของ ก.ท. ว่าด้วยการสอบสวน

๒. ส่วนปัญหาข้อ ๒ นั้น ผู้แทนกรุงเทพมหานครได้ชี้แจงความประสงค์ว่า กรุงเทพมหานครต้องการทราบว่

(ก) อำนาจของนายกรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติเรื่องราร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๙๒ มีเพียงใด ซึ่งในกรณีนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้เคยวินิจฉัยไว้ในเรื่องการปฏิบัติตามคำสั่งฯ พณฯ นายกรัฐมนตรี ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัติเรื่องราร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๙๒ (กรณี นายสุจินต์ ทรงราชากร)^๖ ว่าคำสั่งของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีที่ได้สั่งการตามพระราชบัญญัติเรื่องราร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๙๒ ไม่มีผลลบล้างคำสั่งของกระทรวงผู้สั่งการ กล่าวคือ ไม่มีผลทำให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการกลับเข้ารับราชการได้ ผู้บังคับบัญชาต้องไปดำเนินการใหม่ตามกฎหมาย

(ข) ถ้าคำสั่งของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีมีอำนาจลบล้างคำสั่งของกระทรวงผู้สั่งการแล้ว กรุงเทพมหานครจะปฏิบัติอย่างไร ในเรื่องนี้กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘ ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า เมื่อคำสั่งของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีไม่มีผลลบล้างตามความเห็นใน (ก) เช่นนี้ ผลแห่งคำสั่งจึงมีเพียงว่า การที่ ก.ท. มีมติให้นายกเทศมนตรีเทศบาลนครหลวงออกคำสั่งลงโทษพนักงานเทศบาลไม่ถูกต้องและกระทรวงมหาดไทยต้องดำเนินการเสียใหม่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนในปัญหาที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายอะไรนั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ แล้ว ปรากฏว่าได้มีบัญญัติไว้ชัดแจ้งว่าในกรณีที่มิได้มีการสอบสวนมาก่อนหรือดำเนินการสอบสวนพิจารณาไม่ถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ ดังนั้นในการดำเนินการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง จึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๖ ตามหนังสือถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๘๐๒/๗๖๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม

มกราคม ๒๕๑๘ □